

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 10— Din
za inozemstvo 20— „

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravišstvo:

Ljubljana, Pročernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Barvaraka ulica
št. 1. Tel. št. 22.
Celje, Aleksandr. cesta.

Račun pri pošt. čekov.
zavodu šte. 11.842.

Ljubljana, 18. septembra.

Javna razprava o zagrebškem sestanku je sedaj že dovolj razčistila situacijo in omogoča, da si damo precej jasn odgovor na vprašanja: kaj se je v Zagrebu nameravalo, kaj se je storilo in kaj se je doseglo.

Predvsem je povsem očito, da je imela zagrebška prireditelj dvojno lice. Za ogromno večino udeležnikov »kongresa javnih radnikov« je bil sestanek dobrodošel poskus, da bi se našla formula, ki bi v težkih časih omogočila ublaženje notranjih borb ter vrnila predvsem Hrvatce državni politiki. Časopisna diskusija kaže, da je ta namen bil več ali manj je plašč, za katerim so skrili aranžerji kongresa svoj pravi cilj: razbitje demokratske stranke in razkol sedanje vladine koalicije.

Zagrebska resolucija in svojih glavnih točkah ne predstavlja programatično ničesar novega. Napram resoluciji predkonference v Lillužah pomenja ona celo nekaj umik. O zahtevah, ki so jih stavili zagrebški kongresisti, se izraža demokratski program od oktobra 1921 mnogo jasneje, obsejnejše in preciznejše. V oni točki pa, kjer je javnost pričakovala odločne besede, namreč v vprašanju revizije ustave, se resolucija previdno izmika. Res govori o potrebi nove razdelitve na oblasti, toda tako nejasno, da so mnogi udeležniki kongresa odšli pod utisom, da je baš revizionistično stališče, ki je igralo v lillužanski resoluciji še odločilno vlogo, opuščeno. Predsednik parlamenta dr. Ribar še sedaj utemeljuje svojo udeležbo na zagrebškem kongresu s tem, da resolucija ni revizionistična. Tudi izvajanja govornikov niso v nobenem oziru iznesla novih vidikov ali idej. Sklep, da se naj osnuje jugoslovanska zajednica sorodnih strank in grup, je zaenkrat teoretičnega pomena, ker na kongresu ni oficijalno sodelovala niti ena stranka, ki bi mogla vzeti v roko izvedbo tega sklepa.

Uspeh kongresa je v pozitivnem oziru povsem neznan. Tem bolj pa skušajo zainteresirani krogi zlorabiti udeležbo nekaterih vodilnih demokratskih politikov, predvsem g. Davidoviča proti demokratski stranki. Njim se zdi najvišji cilj, ako bi uspelo razbiti demokratske vrste, in nesporezum, ki je radi Zagreba nastal v vodstvu demokratskega kluba, jim pripravlja neskaljeno veselje ter dviga njihovo fantazijo v višave, s katerih že vidijo stanje razbito v najmanj dva dela, vladno na tleh in notranjo politično situacijo v razvalinah, iz katerih naj bi za nje klico novo življenje.

Narodni socialci, tribunaši, poedini ambicioznan politiki, užaljeni disidentji — vsi upajo, da bodo na tej žerjavici kuhali svojo juho. Ze sili med nje prototip vsega nazadnjaštva in pravi nosilec velesrbske ideje Stojan Protić, ki na ves glas dokazuje, da zagrebški kongresisti pravzaprav niso storili drugega, nego sprejeli njegove nauke, in jih pozdravlja kot svoje nove somišljenike. Vsi oni končno, ki jim v tej državi sploh ni do mira in reda, klerikalci, komunisti, radičevci z divjim pretiravanjem »nasprotstev«, ki so baje nastala v demokratskih vrstah radi presoje zagrebške resolucije, tudi političnemu naivnežu demonstrirajo, kako se splošne presoje pravi namen zagrebške prireditve.

Demokratski voditelji, ki so šli v Zagreb v plemeniti nameri, da sodelujejo pri sestanku, ki naj bi bil ojašitev ideje jugoslovenstva, so že uvideli, da se je njihova namera zlorabila. S tem je odpravljena glavna opasnost za jedinstvo demokratskega kluba in demokratske stranke. Organizirana jugoslovanska demokracija se ne da razbiti z resolucijami, ki so povrh vzete iz njenega lastnega programa in se ne da varati s frazami, ki žonglirajo z besedo sporazum. Mnogo dobrih jugoslovanskih demokratskih ljudi je bilo spravljenih v zmotu, ko so slišali, da je kongres manifestiral za sporazum med Srbi in Hrvati proti ministru Pribečeviću, ki da je nasprotnik takega sporazuma. Kdo je iskren Jugoslovčan, pa si ne želi sporazumevanja in složnosti med brati? Ali je res kdo v demokratski stranki, ki noče miru med Hrvati in Srbi? Seveda nihče in najmanj Svetozar Pribečević. Demokratska stranka Slovence, Hrvatce in Srbe kot dele enega in istega naroda in zahteva za vse enaka prava, enake dolžnosti. Da dosežemo notranji mir, se je treba sporazumevati in iskati kompromise, v kolikor so mogoči v okviru narodnega in državnega jedinstva, z vsako stranko, z vsako politično grupo.

Demokratska stranka gotovo tudi z Radičevićem ne odklanja razgovora, čim

Prekmurje za demokratsko stranko

VELIČASTNI SHODI POSLANCA DR. V. KUKOVCA.

Murska Sobota, 18. septembra. (Izv.) Včeraj so se vršili v Prekmurju trije veličastni shodi demokratske stranke. Minister n. r. in narodni poslanec doktor Kukovec je napravil svojo drugo turnejo po Prekmurju. Dopoldanska shoda v Tešanelecih in Križevcih sta se morala vsled velike udeležbe vršiti pod milim nebom. Predsedoval jima je gosp. Josip Rožič, ki je v svojem pozdravnem govoru pozivljaval zborovalce k smotrenemu delu in se jim zahvalil za neomajno zaupanje v strankino vodstvo, ki hoče s svojim treznim programom doseči mir in blagostanje med narodom. Minister n. r. dr. Kukovec je nato v daljšem govoru očrtal položaj demokracije v državi in orisal razmere v napredni javnosti, ki je močno razcepljena. Baval se je še posebno s socialnimi vprašanji, za katere vlada med Prekmurci veliko zanimanje, dalje s prostim uvozom živine in gradnjino proge Murska Sobota-Ormož. Naglašal je, da morajo pri tej gradnji priti v prvi vrsti v poštev domači delavci in obrtniki.

Zborovalci so govorniku ves čas navdušeno pritrjevali. Na vprašanje, kaj je z mejnim prometom z Madžarsko, je gosp. poslanec izrazil mnenje, da bo promet kmalu odprt, ker je bila Madžarska sprejeta v Zvezo narodov in je s tem izjavila svojo pripravljenost, da hoče z nami prijateljsko sodelovati. Govorice, da izgubimo Dolno Lendavo in 26 drugih obmejnih občin, so navadna izmišljotina. Govornik je zato apeliral na zborovalce, naj se ne dajo

begati od hujšakcev in naj zaupajo v vladno politiko. Za tem se je bavil z volitvami v srezka in oblastna zastopstva in v narodno skupščino. Zborovalci so se z navdušenjem izrekli za mariborsko samoupravo, ker so uverjeni, da bodo tako njihove kulturne, socialne in gospodarske težnje našle največ razumevanja. Obe zborovanji sta se vršili popolnoma mirno.

Ob 3. popoldne se je vršil shod v Bodomecih, istotako pod milim nebom. Vodil ga je domači župan. Dr. Kukovec se je pečal samo z aktualnimi vprašanji in je na vsa stavljena vprašanja temeljito odgovarjal. Resolucija notrja Kodra, v kateri se naproša g. notarja Kodra, v kateri se naproša g. poslanca, da naj se zavzame pri višjem šolskem svetu za željo domačinov, da bi bili po luteranskih občinah nastavljeni tudi luteranski učitelji, je bila sprejeta z viharim ploskanjem. Dr. Kukovec je bilo izraženo neomajno zaupanje in zahvala za njegovo dosedanje nesebično delovanje v korist Prekmurcev in za konsolidacijo države. Pri odhodu so mu priredili zborovalci navdušene ovacije.

Zvečer se je vršil v Murski Soboti ob navzočnosti dr. Kukovca zbor zaupnikov demokratske stranke, na katerem se je razpravljalo o smernicah in strankini taktiki kakor tudi o pripravi za uspešno izvedbo mariborske oblasti. Zbor zaupnikov se je glede položaja, nastalega po zagrebškem kongresu, pridružil mariborski resoluciji z dne 15. septembra.

Beograjski listi o nesporezumu v demokratski stranki

PO SPLOŠNEM MNENJU NE PRIDE DO RAZKOLA.

Beograd, 18. septembra. (Izv.) »Tribuna« poroča: V demokratskem klubu vlada razpoloženje, da se izvoli odbor trojice, katero naj bi tvorili gg. Timotijević, Krstelj in Žerjav. Oni naj bi poskušali poravnati nesporezum med Davidovičem in Pribečevićem. V klubu vlada prepričanje, da do razkola ne bo prišlo, ker je Davidović uvidel, da je bil samo orožje v rokah aranžerjev zagrebškega »kongresa«.

»Novosti« poročajo o isti zadevi: Prihod podpredsednika demokratskega kluba dr. Krstelja se pričakuje danes ali jutri. Takoj po njegovem prihodu se bo sklicala seja kluba, na kateri se bo sklepalo radi poseta strankinega šefa Davidoviča na zagrebškem kongresu. Vsi poslanci žele, da se ohrani edinstvo stranke. Po vsej priliki bo spor končan tako, da se spremeni predsednik stranke in kluba. Kot novi kandidat za predsednika se omenja dr. Krstelj. Kar se tiče predsednika narodne skupščine dr. Ribarja, se bo njegovo vprašanje rešilo na prvi seji narodne skupščine. Izjava dr. Ribarja, da je odšel na kongres še le potem,

ko je videl, da se v resoluciji ne omenja revizija ustave, je zadelo v javnosti in v demokratskem klubu na šaljive komentarje. Vsa resolucija se sicer res zelo spretno ogiba besedi: ustava, vendar pa je sestavljena v duhu revizije. Dejstvo, da je prisostvoval na kongresu dr. Ribar, predsednik one narodne skupščine, ki je sprejela Vidovdanske ustavo, ga onemogočuje kot predsednika.

»Beograjski dnevnik« piše: Včeraj je bila v narodni skupščini v sobi predsednika demokratske stranke konferenca dr. Kumanudija in dr. Veljkovića. Razgovor se je tikal nesoglasij, ki so nastala v zadnjem času v demokratski stranki. Do izrecnega sporazuma ni prišlo, marveč bo o tem sklepal klub, ki se bo sestel, ko dospe dr. Krstelj, ki bi imel priti že v nedeljo, pa je bil zadržan. Predsednik kluba g. Davidović ne more sklicati seje, ker je v sporu sam udeležen. Klubovo tajništvo je za včeraj sklicalo vse demokratske poslance. Pričuje se, da bo danes ali jutri prišlo zadostno število članov, da bo mogel klub veljavno sklepati.

Napadi na fašiste v Gorici

ZABODEN FAŠISTOVSKI TAJNIK. KOMUNISTI STRELJAJO NA FAŠISTE.

Gorica, 18. septembra. (Izv.) V soboto zvečer se je bivešemu tajniku zagradskih fašistov Stefanu Massarottiju približal na ulici neznan človek in ga zabodel v vrat tu mu povzročil 7 cm dolgo in 2 cm široko rano. Massarotti je obležal v krvi. Prepeljali so ga v bolnico v težkem stanju.

Je podan najelementarnejši pogoj: priznanje države in naroda. Pogajanj med plemen pa baš ideja jugoslovenstva ne dopušča ne v načelu in ne v praksi. Kdor misli na tako sporazumevanje, ki predpostavlja, da se Hrvati, Slovenci, Srbi najpreje plemensko organiziramo ter potem po svojih delegatih medsebojno pogajamo, ta hoče, da se nacionalno razkrojimo, da se vrneemo v dobo, ko Jugoslavije še ni bilo, da postavimo naše ujedinjenje na povsem drugo osnovo, na kateri pa se narodno jedinstvo ne da več graditi. Tak »sporazum« odklanja Pribečević, odkloniti pa ga mora z njim vsakdo, ki iskreno jugoslovansko čuti in misli. Ogromna večina udeležnikov zagrebškega kongresa nesporno misli in čuti tako. Ona se je dala samo zapeljati od lepe fraze in ni imela časa, da pomisli, kako izgleda ta fraza v trezni luči realnega življenja.

Za rešitev hrvatskega konflikta za-

leti večer so na trgu sv. Roka komunisti streljali na skupino 5 fašistov, od katerih so enemu prestrelili roko. Slovenci v Gorici se boje zopetnih incidentov, ki bi brezdvomno povzročili nova fašistovska nasilja proti njim. Arretiran je doslej samo en osumljenec, ki pa tajni, da bi bil zabodel Massarottija.

Konference gg. Pašića in Ninčića

NINČIČ DOSPEL V LONDON. — PRED ODHODOM KONFERIRAL S SFORZO. — PAŠIČ V PRAGI.

Praga, 18. septembra. (Izv.) Jugoslovanski ministrski predsednik Pašić je dopel danes iz Mar. Lazen semkaj. Zvečer se je vršila njemu na čast v jugoslovanskem poslanstvu intimna večerja, katere se je udeležil v zastopstvu zunanjega ministra dr. Beneša minister za deželno brambo Udžral in več češkoslovanskih in jugoslovanskih diplomatov. Jutri odpotuje Pašić v Pariz.

Beograd, 18. septembra. (Izv.) Ministrski predsednik Pašić, ki se nahaja še v

Pragi, bo jutrišnjem dopel v Pariz. Po svetovanju se bo o mednarodnem položaju z vladami v Parizu in Londonu, ter se nato koncem meseca vrne v Beograd.

London, 18. septembra. (Izv.) Danes je dopel semkaj minister za zunanje stvari dr. Ninčić, da konferira z Lloyd Georgeom. Pred svojim odhodom iz Pariza je g. Ninčić včeraj posetil italijanskega poslanca v Parizu grofa Sforzo ter imel z njim daljši razgovor.

Jugoslavija pozvana k intervenciji v turškem vprašanju

ČEŠKA ŽELI ENOTNEGA NASTOPA MALE ANTANTE.

Praga, 18. septembra. (Izv.) Listi objavljajo Reuterjevo vest, da je angleška vlada sklenila pozvati Rumunijo in Jugoslavijo, da skupno z Veliko antanto odredita vse potrebno za primer turškega napada na Carigrad in nevtralnno cono. Obenem je angleška vlada baje sklenila predlagati Franciji in Italiji, da se pozoveta na projektirano orientsko konferenco v Benetkah tudi Rumunija in Jugoslavija, ki sta na nadaljnjem razvoju

turškega vprašanja direktno zainteresirani.

Iz komentarjev češkega časopisa je razvidno, da zasledujeta tudi češka javnost in češka vlada z napeto pozornostjo najnovejšo dogodke na Balkanu. Listi po udarjajo, da je Češkoslovanska kot zavornica Jugoslavije tudi sama vitalno interesirana na zadevi, in menijo, da mora Mala antanta tudi v tem vprašanju nastopiti solidarno, kakor nastopa v vseh drugih.

Definitivni sprejem Madžarske v Zvezo narodov

PLENARNO ZASEDANJE ZVEZE.

Ženeva, 18. septembra. (Izv.) V današnji plenarni seji sveta Zveze narodov je poročal Ludon v imenu šeste komisije o pripustitvi Madžarske v zvezo. Povdarjal je, da je prošnja Madžarske došla pravočasno in so jo že vse ostale države priznale. Dežela ima stalne meje, ki pa bodo deloma še po sklepih Zveze narodov preurejene. Pričela je z razorožitvijo in je prilagodila svojo zakonodajo trianonski mirovni pogodbi. Ugotavljal je posebno, da ima Madžarska neodvisno vlado in se resno trudi zadostiti vsem mednarodnim obveznostim in toplo priporočal sprejem.

Delegat Osudski (Češkoslovanska) je ugovarjal, da se je Madžarska sicer res zavzela, da bo izvedla popolno razorožitev in odpravila splošno brambno dolžnost, vendar pa povzema iz raznih časopisnih člankov in odlokov vojnega ministra, da nadaljuje Madžarska vedno rekrutovanje svoje vojske. Končno je izjavil, da se za enkrat kljub temu zadovoljuje z izjavo grofa Banffyja in da upa,

da bo isti duh, ki vlada pri Zvezi narodov, prevzel tudi madžarsko vlado. Seja se je nato izrekla za sprejem Madžarske v Zvezo narodov. Predsednik je čestital novemu članu in prošil verifikacijsko komisijo, da čimprej preizkusi polnomočja madžarskih zastopnikov in jim tako omogoči skorajšnjo sodelovanje v svetu.

Nato je prešla seja na drugo točko dnevnega reda, pobijanje prostega prometa z opijem. Govorila je gđ. Bonnevie (Norveška) in Kahnford (Indija) o važnosti tega vprašanja. Nato je govoril dr. Nansen o nujnosti poročila norveške komisije v Carigradu in poudarjal, da je treba glede zaštite armenskih in grških beguncev nujno ukrepati. Sklenjeno je bilo, odstopiti zadevo peti komisiji (humanitarna in socialna vprašanja) s priporočilom, da jo takoj presodi in nato poroča plenumu. Obenem se je naročilo pri komisiji, da posreduje pri državah, ki so povzročile konflikt v Mali Aziji. Prihodnja seja se vrši jutri; na dnevnem redu je vprašanje opija.

Obrtna razstava v Mariboru

Krasen obisk v zadnjih dneh.

Maribor, 18. septembra. (Izv.) Sloves pokrajinske obrtne razstave je vedno večji. V nedeljo jo je posetilo okoli 20 tisoč oseb, mnogo zlasti iz Hrvatske in Srbije, ki so izvršili velika naročila. Tudi v umetniški razstavi je prodano mnogo del, ki so jih kupili posebno Srbi. Pokrajinski namestnik Ivan Hribar je pri zadnjem obisku kupil 10 slik. Veliko naročil so dobili tudi razni izumitelji. Danes so si ogledale razstavo šole.

Neprijetno pa se opaža, da ni obiska iz Ljubljane. Razstavni odbor upa, da pridejo Ljubljancani še med tem tednom. Vinski trgovci in gostilničarji se opozarjajo zlasti na vinsko razstavo, ki je dosedaj največja v Jugoslaviji in pa na vrtarsko razstavo, kakršne sploh še ni bilo v naši državi. Razstava bo zaključena 24. t. m.

Otvoritev gospodarske razstave v Zagrebu

Zagreb, 18. septembra. (Izv.) V navzočnosti ministra poljoprivrede g. Pucelja je bila včeraj v prostorih zagrebškega velesejma otvorjena pokrajinska gospodarska razstava za Hrvatsko in Slavonijo. Razstavo prireja »Hrvatsko-slavonsko gospodarsko društvo« v Zagrebu in je zamišljena kot nekaka priprava za veliko jubilejno gospodarsko razstavo, ki se bo vršila v Zagrebu leta 1924. Razstavo je otvoril predsednik »Hrvatsko-slavonsko gospodarskega društva« g. Mitroslav Kulmer. Otvoritvi so poleg ministra Pucelja prisostvovali različni razni državnih, vojaških in avtonomnih oblasti ter gospodarskih organizacij.

Razstava je deljena na tri dele: Prvi obsega sadje, grozdje in zelenjavo, a tudi druge poljske pridelke, drugi pa razne vrste vina, ki se pridelujejo v bano-

vinu. Oba oddelka sta nameščena v zgradbah velesejma. Tretji oddelček, ki obsega domačo živino — 180 goved in 150 konjev, — je nameščen na ekonomski poljedelske fakultete na Maksimiru. Goveja živina pripada v glavnem simentalški in križani pasmi, med težkimi konji pa prevladuje robustni belgijski tip.

Na razstavi so zastopana vsa okrožja Hrvatske in Slavonije, ne izvenz hrvatske primorje, dasi prevladuje seveda bližnja zagrebška okolica. Najlepše predmete so razstavile gospodarske šole in pa razna vlastelinstva. Vinska razstava je obenem vinski sejem. Umevno je, da vlada v tem lokalni, kjer je nameščenih 16 vinskih poskuševalnic, prav živahno življenje. Razstava je bila že včeraj in danes dobro obiskana. Odprta ostane do 25. t. m.

Načrt invalidskega zakona

Beograd, 18. septembra. (Izv.) Zakonski predlog o invalidih je dovršen. S tem predlogom se strinjajo tudi invalidska udruženja. Ta predlog predvideva državni odkup samostanov in občinskega imetja razen one zemlje, ki se bo razdelila po agrarni reformi. Občinska zemljišča se bodo plačala po oni ceni, kakor je znašala vrednost takrat, ko je invalid dobil rano in bi imel dobiti zemljišče. Razen tega je predlagal minister za soc. politiko dr. Žerjav, da mora biti zemljišče v neposredni bližini invalidovega bivališča, da bi mogel invalid računati na pomoč svojih sorodnikov in rojakov.

POLJSKO-RUMUNSKA VOJAŠKA POGAJANJA.

Bukarešta, 18. septembra. (Izv.) Pilsudski je imel včeraj s šefom rumunskega generalnega štaba Cristescom daljši razgovor, v katerem se je razpravljalo o poljsko-rumunski vojaški pogodbi.

Ljubezen na počitnicah

Roman.

XIV.

Sredi noči se je razlegel krik. Eden — drugi — potem tišina. Nato iznova krik, butanje pesti ob vrata, kletve in zopet tišina.

Zalajal je pes, odgovarjali so mu drugi psi, in bil jih je cel zbor.

Tuska in Pita sta hkratu planili pokonci na postelji. «Ali je to pri nas?» je mrzlično šepetala Tuska in iskala užgalice.

«Ne vem, mama,» je odgovorila Pita. Udarci so se ponovili.

Tuska je urno prižgala svečo, smuknila v višnjevo flanelno haljo in si ogrnila dolgo pelerino. Odprla je vrata v vežo. S svečo v roki je stal igralec pri vratih svoje sobe.

«Kaj je to?» je vprašala Tuska. «Ali nam bojejo vdreti v hišo?»

«Ne vem, ampak zdi se mi, da hoče nekdo h gospodarjem. Takoj pogledam.»

Odprl je hišna vrata. Skozi odprta vrata je prihajalo v vežo lajanje in bevskanje psov hkratu s ostrim zrakom. Butanje ni prenehalo.

«Odprl!» je besno kričal moški glas. Tuske sta se lotila strah in radovednost. Stopila je na dvorišče. Sinja srebrnina je ovijala vso zemljo. Čarodejna bajka. Zdelo se je, da temne safirne smreke nepremično plavajo v zraku. Tusko je tako omamil ta vtisk, da je za hip pozabila na hrup, ki jo je zvalil iz hiše. Z enim samim pogledom je objela vse srebrno ozračje in koče in koničaste strehe, ki so se dvigale iz

nje. Nadaleč od nje je stala vitka postava Poržičkega, in videti je bilo, kakor da tudi njega obdajajo srebrni valovi. Tuska je stopila par korakov naprej, da je bila tikoma igralca. Oba sta bila še topla od spanja in v njima je bila zasanjanost človeka, ki se je naglo prebudil.

Nekdo je na vsak način siloma hotel v hišo Obidovskih. Njegov glas je bil hripav, njegov korak negotov. Toda bil je s pestjo, s palico in s koleonom po vratih in kričal:

«Odprl!»

Divje vpitje iz zaprte koče je bil edini odgovor.

«To je Jožek, ki se vrača domov,» je dejal končno Poržički.

«Lep povratek!» se je čudila Tuska.

«Stara se maščuje za to, ker se je fant potepal v gorah. Ne pusti ga v hišo.»

«Prav ima!» je pripomnila Tuska.

«Tudi vi mislite tako strogo? Prva čednost ženske je blagostnost in popustljivost.»

«V takem slučaju ne.»

«Prav v takem. Gospa, zdi se mi, da ste jako zagrizeni,» je dejal Poržički smeje. «Ko bi bil jaz vaš mož, bi vas že predrugačil.»

«Dvomim.»

Jožek je še vedno butal ob vrata in kričal «odprl!» ... a glas njegov, čim dalje bolj hripav, je prodiral v svetlo srebrno daljavo, v mlečne meglice.

«Ali ga nečete pomiriti, gospod?» se je obrnila Tuska k igralcu.

«Ne oviraj tega, kar je namenjeno,» pravi Maeterlinck.

«Ali to je zoprno!» ...

«Kaj? Takile izbruh temperameta? To oživlja kakor mrzel tok vode.»

Jožkovo tresuspešno razgrajanje je zbudilo ljudi v okolici. Tupatam se je po vilah zablistala luč. Zdaj pa zdaj se je kdo pojavil za plotom, poslušal, se zasmejal, skomizgnil z ramami in zopet odhajal.

«Vidite, gospa, to nikogar ne razburja,» je rekel Poržički.

«Jaz pa tega nisem vajena,» je odgovorila nekako vznešeno. Igralec je pomežiknil in jo poredno pogledal. In Tuska je razumela, da mu ne more z ničemer imponirati.

Jožek je končno prenehal razbijati in je poizkušal vrata sneti. Ko mu tudi to ni uspelo, je udaril s togoto pijanca z vso silo z glavo po šipi. Zdelo se je, da se je stresla vsa koča, živket razbitega stekla je prešinil zrak. Jožek je potegnil zdrobljeno šipo iz okvirja. Iz koče je zaoril divji krik. Z okretnostjo mačke je skočil Jožek skozi odprto v kočo.

Tusko je vso izpreletelo.

«Jezus — Marija!», je viknila.

«Ne imenuj po nemarnem božjega imena,» se je zasmejal Poržički.

«Kako po nemarnem ...?»

Končala ni. V koči je zadonel krik in vik, kakor da vrišči davljena zver, hrope, bije s telesom ob stene in klopi — vse v črni temi.

Nevede je zgrabila Tuska Poržičkega za roko.

«Pojdite vendar,» je kliknila.

«Tja?»

«Da! Saj jo ubijete!»

Igralec se je zasmejal s svojim jasnim, veselim smehom.

«Samo nabije jo. Vajena je tega.»

«Oh!»

«Vendar se ne bom mešal med zakonca? Sicer pa je zopet vse tiho.»

Stroko so se odprla vrata in iz koče je zmagoslavno stopil Jožek Obidovski. Njegova moška postava se je krepko odražala v luninem svitu. Gorla je težko sodel, kakor da je dovršil naporno delo. Ko je zagledal Tusko in Poržičkega, jima je zaklical, kakor da ju hoče pomiriti:

«Zbil sem babo in jo posadil na steno, naj sedi.» Naslonil se je na drog in si prižgal pipo.

Poržički je dejal Tuski: «Glejte, kako enostavno je to! Nabil jo je in sedaj ona sedi na steni, on pa kadi svojo pipo. Kmalu se zmirita, in zopet jima zasije sonce, la comedia e finita ... To je roboto ali naravno.»

«Pretepati se?»

«Tudi to! Samo da se pozneje zopet z bogata. Ali se vi ne z bogate radi, gospa? To je tako milo.»

«Jaz se nikoli ne prepriam s svojim možem, torej se mi tudi ni treba z bogati,» je odgovorila Tuska in stisnila ustnice.

«To pa ni prav. Jaz se šestokrat namenoma prepriam s kako žensko, samo da se lahko pozneje z bogom ž njo. Kadar je huda, jo primem za roko in jo poljubim.»

Prijel je Tusko za roko, jo dvignil k ustnicam in jo začel poljubljati. Vztrepetala je in poizkušala odtegniti mu roko.

«Prosim, gospod ... kaj je to? Saj se vendar nisva prepriala.»

«Pač! Zaradi bonhonijerke.»

«Saj sem jo sprejela.»

«Ali pred tem? ... In potem, gospa, tako atlasno mehke roke imate, — sami ste krivi ... Razen tega sije luna ... zlata moja gospa, samo malo še ...»

In iznova se je toča poljubov vsula na Tusko roko, katero je izpreletaval čuden drget prav do ramen, ogrinjenih samo v lahko pelerino.

«Zebe me. Pustite me!» Sama pred seboj je maskirala zono, ki jo je izpreletavala, ko so se dotikale njegove ustne njene roke in jo je pripisovala mrzlemu zraku.

V dalji je tulil pes in je budil občutje melanholije. Luči so ugašale po vrsti, na vsej, v meglo zaviti poti ni bilo žive duše. Veliko polje ovsu pred njima je valovilo kakor morje. Čudovito nežno so se za njima dvigale gore in so se zlivale v zrak.

Končno je osvobodila Tuska svojo roko iz igralčeve roke. Storila je to vsa zasopljena. S sklonjeno glavo je krenila k hišnim durim. Za njo je šel igralec in je govoril z nizkim glasom:

«Čemu že odhajate v svojo sobo, gospa? Večer je tako lep ... Mogla bi nekoliko posedeti zunaj.»

Tuska je v duši srčno želela, da bi ostala, ali zdelo se jej je, da stori nekaj hudega, ako ostane.

«Ne ... ne ... ne morem.»

«E, gospa iz Varšave ste smešne in čudne. Kaj se vam more zgoditi? ... Zasanjate se nekoliko, potem boste tem boljše spala. Česa se bojite, gospa?»

«Ne bojim se, toda mrzlo je,» je odgovorila Tuska.

«Jaz vam dam svoj suknjič, gospa. Meni je vroče.»

«Kaj še! Da se prehladite.»

Prišla sta do hiše in se ustavila pri vhodnih durih.

(Dalje prihodnjič.)

Mali oglasi

steneje do 20 besedi 5 Din., vsakih nadaljnjih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, dopisovanje, nepremičnine do 20 besedi 5 Din., vsakih nadaljnjih 5 besedi 2 Din. — Plače se naprej. (Lahko tudi v znakah.) Na vprašanje se odgovarja le, ako je vprašanje priloženo znakom za odgovor.

Službe

Poštna pomočnica

se takoj sprejme pri poštne uradu v Jaremini v Slovenskih gorah. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru.

Zobotehniška praktikantinja

eno leto že pri stroki, išče mesta za nadaljevanje učne dobe. Cenjene ponudbe pod „Praktikantinja“ na upravo „Jutra“.

Dobro izučena šivilja

gre na dom šivat. Polizré se v upravi „Jutra“. 3214

Absolvent

Islovske trgovske šole želi primerne službe s 15. oktobrom v kakem trgovskem podjetju v Ljubljani. Cenjene ponudbe z navedbo plače pod „Marljiv in zanesljiv“ na upravo „Jutra“.

Kontoristinja

z večletno prakso želi premeniti mesto. Cenjene ponudbe pod „Točnost št. 16“ na upravo „Jutra“.

Gospodična

s trgovsko izobrazbo sprejme pisarniško delo na dom. Ponudbe pod „Vestna“ na upravnštvo „Jutra“. 3206

Čevljarska vajenica

starega od 14 do 16 let, poštenih staršev, sprejme v takojšen pouk. Več po dogovoru. Ivan Ivanetič, čevljar, Uršna sela, pošta Šemčič (Slovenija). 3196

Največja izbira

različnih pletenin, majic, nogavic in rokavilo pri tvrdki

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10.

Kupim

Hlode, 3093

smrekove in jelkove, 3 do 8 m dolge, kakor tudi cele gozdove kupi Lesna družba „Ilirija“, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8. Telefon 220.

Prodaj

Ura z zapestalco,

črna obleka, skoraj nova, železna postelja, otroška postelja in voziček ter druge stvari se prodajo. Naslov v upravi „Jutra“. 3215

„Slovenski Narod“

vojni letniki 1914. do 1918. se prodajo. Cena se izve na ponudbo pod „Vojni letniki“ na upravo „Jutra“. 3218

Večjo množino sena in slame

ima v zalogi Adam Kincel, trgovec s senom in slamo pri Sv. Jurju ob južni železnici. Kupci naj se obrnejo na gorajšnji naslov, katerim se takoj naznani cena.

Apartni štíl, 3235

nove lepe tridelne črešnjeve spalne opreme po nizki ceni prodaja Ivan Srčnik, Mengoš 57.

Stanovanje

Visoko nagrado

v blagu ali denarju da Jugoslovanski dobrovoljac (trgovec) onemu, ki odda ali preloži eno ali dve sobi s kuhinjo ali brez iste takoj. Najemnika po dogovoru in se plača za eno ali več let,

Nepremičnine

Posestvo 3226

v industrijskem kraju Slovenije se vsled preselitve ugodno prodaja. Naslov v upravi „Jutra“.

3222 Lepo posestvo

v velikem industrijskem kraju poleg glavne ceste pri premogokopu se prodaja. Posestva je deset orolov. Vse poslopje novo pripravljeno za vsako obrt. Proda se zaradi družinskih razmer. Naslov v upravi „Jutra“ pod števil. 75.

Hiša v Mariboru,

enonadstropna, z vrtom, električna razsvetljava, vodovod, vse v dobrem stanju, se prodaja. Cena 900.000 K. Vpraša se pri Hermanku, Maribor, Koroška cesta 51. 3197

Lepo posestvo

na Kranjskem v velikem industrijskem kraju poleg glavne ceste pri premogokopu, se prodaja. Posestva je deset orolov. Hiša in vse gospodarsko poslopje je novo pripravljeno za obrt. Voda poleg hiše. Proda se zaradi družinskih razmer. Naslov pove upr. „Jutra“. 3198

Lokali

Pekarna 3225

z novo opremo, zraven hiša z gospodarskim poslopjem in zemljiščem, se takoj prodaja. Naslov na upravi „Jutra“ pod „Pekarna“.

Kupim več vagonov krajev brez lubja in več vagonov brušenega lesa od 8 do 20 cm debeline in od 2 do 8 m. Ponudbe na: 3227

Ivan Bohinc

lesna trgovina in parna žaga v M. dvodah.

Redno predavanje enoletnega tečaja francoskega jezika prične 20. septembra t. l. pod vodstvom

M. Lapčevića

bivšega rednega slušatelja pariške pravne fakultete.

Program in uporaba tečaja v javnem življenju.

I. del: mednarodni značaj in vloga francoskega jezika v pogledu: bankovno-trgovskem, industrije finih artiklov, socialnem, muzikalne estetike jezika, kulturno-umetniškem, mednarodno-politiškem in v pogledu savremene civilizacije.

II. Svetovna uporaba francoskega jezika v javnem življenju.

Glavna karakteristika tečaja:

njegove praktične metode osnovane poglavito na principu uporabe štečnega znanja v praksi — na konverzaciji.

Za vsa nadaljnja pojasnila se je obračati na

M. Lapčevića

Sv. Petra cesta št. 7

hotel „Lloyd“

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

od 15. do 19. ure.

Mesečno sobo

meblirano, nemeblirano ima prednost, išče mirna starejša gospa proti dobremu plačilu, za takoj. Ponudbe pod „Soba“ na Anončni zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Sodna ulica 5. 3228

Korespondentinja

perfektna, nemško-hrvatska stenotipistinja se išče proti dobri plači. Lastno-ročno pisane oferte z navedbo plače na Dioničarsko društvo za industrijo čreva v Subotici. 3164

PERILO

za dame, gospode in deco, oprema za novorojenčke po najnižjih cenah pri

A. Šinkovic nasl.

K. SOSS

Ljubljana, Mestni trg 19. 43/1

Štiri do pet

pečarskih pomočnikov

v postavljanju peči, štedilnikov in oblaganju s porcelanastimi ploščami se sprejme. Plača po sposobnosti in pogodbi. 3217

Ferd. Bokun, Mitrovica, Srem

Avtomobile, kolesa, motorje, pnevmatiko vseh vrst, olje-bencin

in druge potrebščine ima vedno v zalogi

F. Florjančič, Ljubljana. 74

MARASKINO MORPURGO.

Čašica tega delikatnega likera je nepopisen užitek!

Priporočamo: Cognac Dalmatia Medicinal in druge

izbrane likerje, žganja, ekstrate in sirupe.

Prva odlikovana dalmatinska parna destilacija

V. MORPURGO SPLIT 73/1

Zastopnik: Adolf Kordin, Ljubljana, Beethovnova 9.

Crkvenica

Hotel Terapija

Casino (Cercle Privé).

Sa svim atrakcijama francuske Riviere

otvoreno dnevno.

Upute daje Uprava Cercle des Etrangers, Crkvenica.

Upute daje Uprava Cercle des Etrangers, Crkvenica.

Upute daje Uprava Cercle des Etrangers, Crkvenica.

Upute daje Uprava Cercle des Etrangers, Crkvenica.

Upute daje Uprava Cercle des Etrangers, Crkvenica.